

2. Ключковський Ю., Основні положення проекту виборчого кодексу України. — Вибори та демократія. – 2010. - № 2–3 (24–25), С. 136–137.
3. Козюбра М. Втиборча система України в контексті вимог верховенства права // Право України. – 2013. - №5, С. 86 – 93.
4. Лавринович О. В. Виборче законодавство України та проблеми його вдосконалення: Автореф. дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук, 2001.
5. Погорілко В. Ф., Федоренко В.Л. Конституційне право України. - К, 2011.
6. Ставнійчук М. Вибори як ключовий інститут демократичного конституційного ладу сучасної України // Право України. – 2013. – 5, С.18-29.

Загальноправова характеристика нового Закону України «Про вищу освіту»

Василенко С.В., студента 1-го курсу навчально-наукового інституту права та психології НАВС
Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент **Мозоль Н.І.**

1 липня 2014 Верховна Рада України прийняла Закон України «Про вищу освіту», і через місяць Президент Петро Порошенко підписав цю нову редакцію закону. Вступив він у силу тільки 6 вересня 2014.

Цей законопроект «Про вищу освіту» був розроблений ще в 2012 році робочою групою, яку тоді очолював ректор Національного технічного університету України «КПІ» Михайл Згуровський, він же й є головним автором нового закону «Про вищу освіту» (він розроблявся 3 роки). Автори закону спиралися на публічні обговорення та на велику кількість зауважень з боку загалу.

В основі закону, який у роздрукованому вигляді має понад 100 сторінок - ідея університетської автономії в академічній, організаційній та фінансовій сферах.

Серед нововведень – створення незалежного громадського органу, який наглядатиме за якістю освіти, прозоріші вибори ректорів, дозвіл університетам мати власні рахунки в банках замість казначейства і складати власні навчальні програми.

Законодавці також прописали суворішу боротьбу з плагіатом, вирішили остаточно перейти на міжнародну систему вчених ступенів, заохотили дослідницьку діяльність вишів та зменшили навантаження на викладачів і студентів.

За плагіат, виявлений у захищеній дисертації чи науковій доповіді, можуть скасувати науковий ступінь та диплом.

Усі вищі навчальні заклади отримають право остаточного присудження наукових ступенів.

Буде створено електронний реєстр документів про вищу освіту, до якого матимуть доступ фізичні особи та організації.

Зменшено навантаження на студентів – кількість годин в одному кредиті зменшили з 36 до 30.

«Богослов'я» мають виділити в окрему галузь знань.

З часом студентська стипендія має зрости до прожиткового мінімуму (1176 грн станом на 2014 рік).

Право розпоряджатися власними грошми для державних вишів – одна з головних новацій закону.

Закон також знімає деякі мита та податки і легалізує фонди сталого розвитку, «такі собі гарантійні фінансові подушки, котрі є у багатьох потужних американських університетах».

Ще одна очікувана зміна - у вересні 2015 року в Україні мають створити Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти.

За задумом авторів закону, цей колегіальний орган має контролювати те, як університети дотримуються визначених державою стандартів освіти. Раніше це робила сама держава. До складу агенції мають увійти 25 членів, серед яких немає місць для урядовців: представники самих вишів усіх форм власності, делегати від НАНУ, представники студентів та працедавців. Присутність в агенції працедавців прив'яже освіту до ринку праці.

Також серед повноважень Нацагентства – погоджувати освітні стандарти, розроблені Міносвіти, акредитовувати освітні програми для університетів і проводити експертизу при видаванні ліцензій вишам.

Зміни стосуватимуться і процедури обирання ректорів. Тепер у виборах братимуть участь усі викладачі та дещо більша, ніж раніше, частка студентів - не менше 15% від усіх виборців.

При цьому ректори, декани і завідувачі кафедрами зможуть перебувати на посаді не більше двох термінів поспіль по п'ять років.

Закон також поетапно скасовує такі вчені ступені, як молодший спеціаліст та кандидат наук, натомість запроваджує такі сходинки в освітній ієрархії: молодший бакалавр, бакалавр, магістр, доктор філософії (PhD), доктор наук. Той, хто вже має диплом спеціаліста, прирівнюється тепер до магістра, а молодшого спеціаліста – до молодшого бакалавра.

Нові наукові ступені:

Молодший бакалавр — 2 роки навчання.

Бакалавр — 4 роки навчання.

Магістр — 5-6 років навчання.

Доктори філософії та наук — 8-10 років навчання.

Закон також дає право українським вишам остаточно визнавати закордонні дипломи та наукові ступені. «В першу чергу, ця новина втішить українців, які не повертались на батьківщину саме через те, що їхній закордонний науковий ступінь потрібно було ще раз підтверджувати», - пише Інна Совсун, перша заступниця міністра освіти.

Нові правила стосуватимуться і державних замовлень. Від 2016 року держзамовлення даватимуть вишам на основі їхнього рейтингу, укладеному незалежними громадськими установами. В уряді очікують, що це посилить конкуренцію між вишами.

Закон «Про вищу освіту» дозволить вишам через окремий конкурс отримати від Кабміну новий офіційний статус «дослідницького». Окрім інших переваг, це дає університетові додатково мінімум 25% державного

фінансування на суто наукову діяльність. Витратити ці гроші є на що.

Природничо-математичний напрямок вишу, підготовка кадрів і наукових досліджень потребують величезних вкладень. Серед інших новацій - норма про максимальне навантаження для викладачів на рівні 600 годин на рік замість 900, як було досі. Для цього деяким вишам потрібно швидко внести зміни у навчальні програми, заохочуючи студентів до самостійної роботи.

Отже, новий Закон визначає концептуальні засади модернізації вищої освіти, що відповідають цілям і завданням освітніх Програм ЄС Темпус та Еразмус: інтеграція вищої освіти України до Європейського простору вищої освіти шляхом реалізації положень та принципів Болонського процесу; трициклова структура вищої освіти; забезпечення якості вищої освіти і науки шляхом розвитку незалежної системи забезпечення якості вищої освіти; академічна мобільність; інтеграція освіти, науки та інновацій; академічна, кадрова, організаційна та фінансово-економічна автономія вищих навчальних закладів; співпраця вищих навчальних закладів та бізнесу.

У законі багато прогресивних норм, які враховують інтереси всіх сторін навчального процесу. З прийняттям демократичного, проєвропейського та системного закону розпочинається нова віха розвитку української вищої освіти.

Проблема реалізації прав людини в Україні

Герасимчук В.Ю., студент 2-го курсу навчально-наукового інституту права та психології НАВС
Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент **Пустовіт Ж.М.**

Питання прав людини є найважливішою проблемою внутрішньої та зовнішньої політики всіх світових держав. Забезпечення прав і свобод людини, їх практична реалізація є тим критерієм, за яким оцінюється рівень демократичного розвитку будь-якої держави і суспільства в цілому. Процес суспільної діяльності людини значною мірою залежить від обсягу прав і свобод, які визначають її соціальні можливості, характер життєдіяльності, систему зв'язків людей у суспільстві. Тому питання про права людини завжди були актуальними як в політичній боротьбі за володіння цими правами, так і в розширенні їх сфери та визначення становища людини у суспільстві.

В українській правовій літературі увагу проблемі прав людини приділяють Скакун О.Ф., Ільченко І., Калініченко О., Оніщук М., Максимов С., Рабінович П., Ярошевська Т. та ін.

Права людини – це соціальна спроможність людини вільно діяти, самостійно обирати вид та міру своєї поведінки з метою задоволення своїх різнобічних матеріальних та духовних потреб шляхом користування певними соціальними благами в межах, визначених законодавчими актами [3, с.132-136].